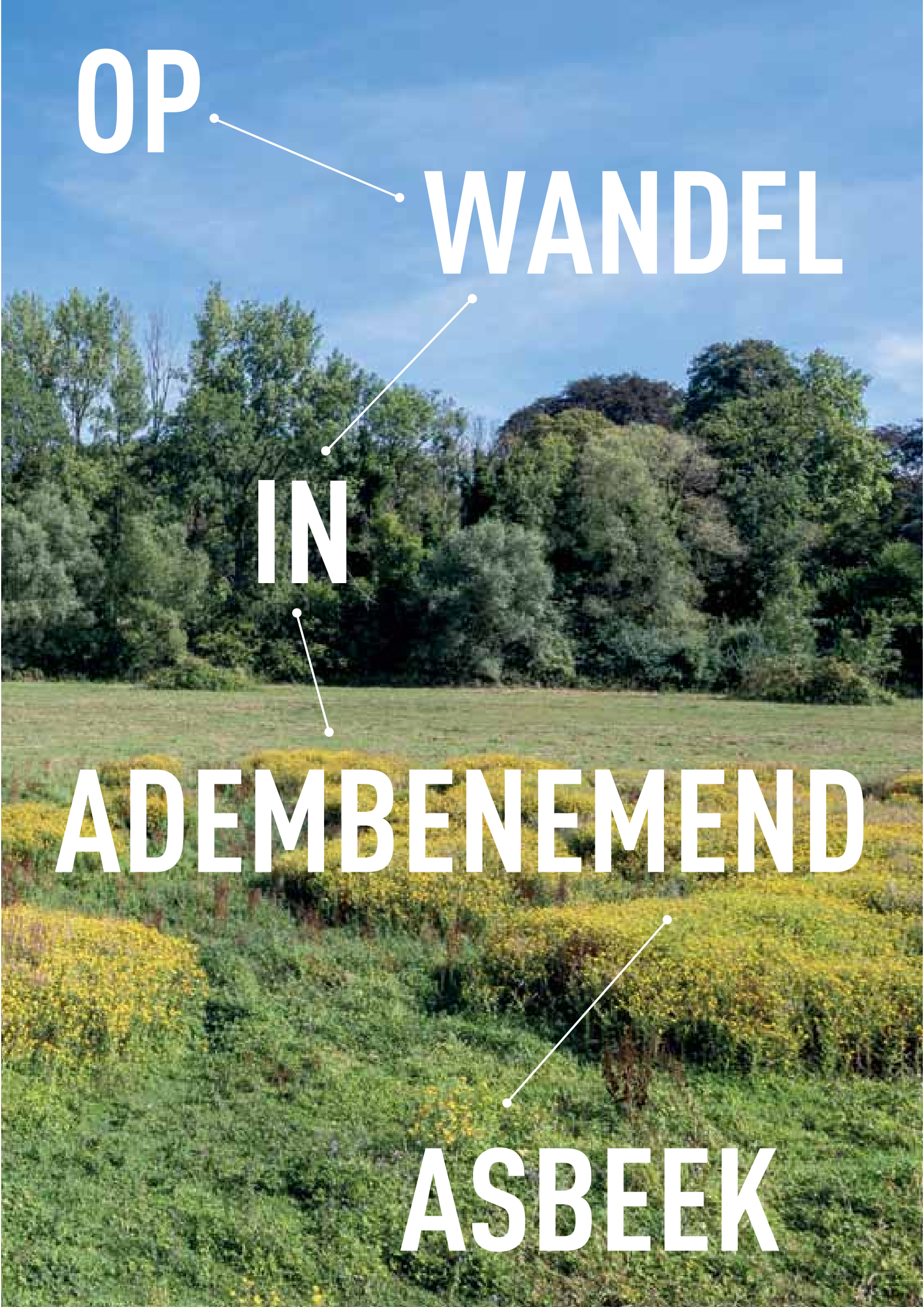
OP
WANDEL
IN
ADEMBENEMEND
ASBEEK

ADEMBENEMEND ASBEEK

Asbeek is een gehucht van Asse en dankt zijn naam aan de beek die het gehucht door midden snijdt. Asbeek situeert zich op de overgang tussen de Brabantse Kouters en het Pajottenland.

Asse ligt op een heuvelrug. Door erosie ontstond een heuvelachtig landschap met steile hellingen, glooiende kouters, kronkelende beken, bronnen en bosjes. Het specifieke reliëf en de talrijke beekvalleien zijn bepalend geweest voor het gebruik van het landschap. De strategische hoogteligging heeft Asse doorheen de hele geschiedenis tot een aantrekkelijke plek gemaakt.

Deze wandelbrochure loodst je doorheen een adembenemend landschap vol stille getuigen van dit rijke verleden.

Geniet ervan!

WANDELWIJZER

Leer het landschap lezen

Heb je je ooit al de vraag gesteld waarom het landschap vandaag is zoals het is: waarom de watermolen beneden in de vallei ligt en de bossen terug te vinden zijn op steile hellingen of langs beekjes, waarom er her en der bronnen opborrelen, waarom de Putberg net déze naam kreeg of waarom de boer zijn veld ploegt in die welbepaalde richting? Neen!? Hoog tijd dan om het landschap te leren lezen en begrijpen... . Het is een verhaal boordevol geschiedenis!

Deze brochure neemt je mee op wandel en leert je anders kijken naar het landschap, zodat je er nog meer van kan genieten. Laat je verrassen door wat adembenemend Asbeek te bieden heeft!

Landschap in beweging

Het strategisch project 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos' versterkt de kwaliteit van dit uitzonderlijk landschap, rekening houdend met de huidige maatschappelijke noden en inzichten. Hiervoor werken verschillende projectpartners (regionale landschappen, Vlaamse, provinciale en lokale besturen) samen met lokale bewoners, landbouwers, ondernemers, grondeigenaars en alle verenigingen die op een of andere manier betrokken zijn bij het landschap. Al deze partners werken samen aan een mooier en beleefbaar landschap door natuur te versterken, door lokale landbouw op de kaart te zetten en door erfgoed meer tot zijn recht te laten komen.

Er zijn al heel wat mooie dingen op het terrein gerealiseerd en de komende jaren volgen er nog veel meer: het landschap van Asse is in beweging!

© Lander Loeckx

OP WANDEL IN... ADEMBENEMEND ASBEEK

Wandelnetwerk

Het wandelnetwerk Brabantse Kouters leidt je via het ingenieus systeem van wandelknooppunten over 480 km beweg-wijzerde wandelwegen. Waar twee of meerdere trajecten elkaar kruisen, ontstaat een genummerd knooppunt. Op elk knooppunt wijst een bordje je de weg naar een volgend knooppunt. Aan de hand van deze knooppunten ontwerp je snel en makkelijk je eigen routes. De kilometeraanduiding op de kaart helpt je vooraf de lengte van je parcours te bepalen.

Via het wandelknooppuntennetwerk ontdek je de mooiste plekjes van Asbeek. Maar laat je nieuwsgierigheid je vooral de weg wijzen en ontdek ook de rest van de Brabantse Kouters.

Meer info: www.toerismevlaamsbrabant.be.

Legende

- A Borchstadt - p.11
- B Campomolen - p.12
- C Putberg - p.15
- D Eenhoorn - p.16
- E Heilsborre - p.19
- F Hof de Lange Bomen - p.19
- G Kasteel De Bergen - p.23
- H Molen Terheide - p.28

23 Knooppunt

DE CUESTA VAN ASSE

Heuvelrug

Asse ontwikkelde zich als dorp op een heuvelrug die zich uitstrekt van Terheide tot Walfergem. De heuvelrug wordt de cuesta van Asse of Kravaal genoemd (cuesta = Spaans en betekent 'helling'). Wanneer de zee zich twee miljoen jaar geleden terugtrok, gingen de waterlopen zich insnijden in de afwisselende zand- en kleilagen. Zo ontstond in noordelijke richting het glooiende landschap van Klein-Brabant en in zuidelijke richting het kleinschalige landschap met steile hellingen richting de Bellebeekvallei. De steile hellingen worden in het Asses dialect 'bèrgozje' genoemd.

Het specifieke reliëf en de talrijke beekvalleien zijn bepalend geweest voor het gebruik van het landschap.

Blauwdruk van het landschap

Op het hoogst gelegen, droge deel van de heuvelrug werd **gewoond**. Al in de 1ste eeuw n.C. ontwikkelde zich tussen Krokegem en Asse-centrum een Romeinse nederzetting met daarrond grote landbouwbedrijven in Romeinse stijl.

Vanaf de middeleeuwen ontgon men ook de iets lager gelegen, vochtige en vruchtbare gronden om er aan **landbouw** te doen. Het bos werd gerooid en er ontstonden velden en grote, open kouters.

Op de nog lager gelegen, nattere gronden - die niet geschikt waren voor akkerbouw - werd het **vee** geweid.

Op de meest natte plaatsen én op de steilranden - waar elke vorm van landbouw onmogelijk was - bleven **bossen** overeind.

De aanvoer van water door de beken werd in de valleien gebruikt als watervoorziening voor visvijvers en als aandrijfkracht voor watermolens. Vandaag zijn de beken te herkennen als groen-blauwe linten in het landschap.

De heuvelrug heeft Asbeek tot een adembenemend landschap gemaakt met een sprekend reliëf, glooiende velden en akkers, kronkelende beekjes en bronbossen.

(PRE)HISTORISCH ASBEEK

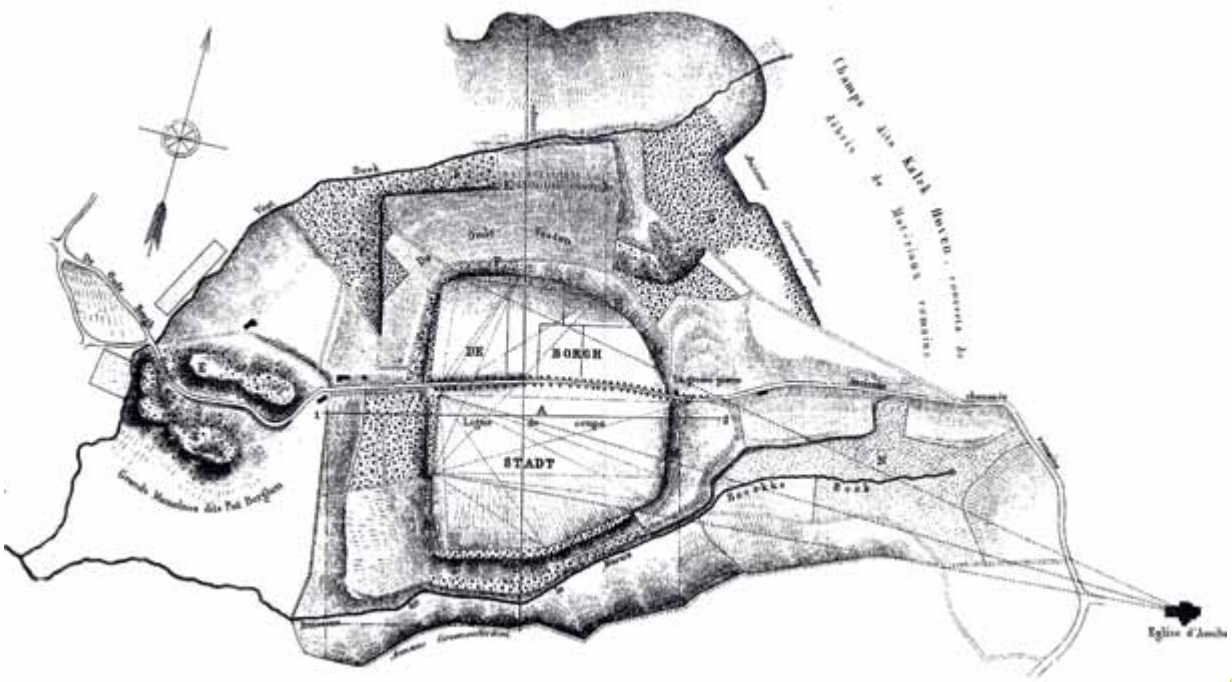

In 1845 trachtte L. Galesloot als eerste een nauwkeurige beschrijving te maken van Borchstad. Zijn mémoire bevat ook een zeer gedetailleerd plan.

Landschap in beweging: erfgoed in de kijker

Agilas vzw houdt zich bezig met het opsporen, onderzoeken, bewaren en bekend maken van archeologisch erfgoed in Asse, Opwijk, Merchtem en Affligem. Agilas biedt ook educatieve pakketten aan. Samen met de Koninklijke heemkundige Kring Ascania, CC Asse en de gemeente Asse bouwden ze het erfgoedmuseum uit. Je maakt er kennis met het Romeins verleden van Asse en met de geschiedenis van het Oud-Gasthuis.

Meer info over archeologie of erfgoed van Asse:
www.agilas.be - www.ascania.be

De verheven positie van de cuesta heeft Asbeek doorheen de geschiedenis tot een strategisch interessante plek gemaakt.

Borchstadt

Borchstadt – in de volksmond Romeins kamp genoemd – is wellicht één van de meest mysterieuze archeologische sites van Asse. Tijdens de 19de eeuw werd er druk gediscussieerd of er op deze plaats een Romeins kamp gelegen was. Sommige auteurs meenden dat het een versterkte Keltische nederzetting zou zijn uit een veel vroegere periode. Beperkt onderzoek in de jaren ’60 en ’70 bracht alvast prehistorische werktuigen en ceramiek aan de oppervlakte. Enkel door verder archeologisch onderzoek kan het mysterie van de Borchstadt helemaal ontrafeld worden!

Borchstadt is gelegen op een uitloper van de cuesta. Dit plateau met een hoogte van 72 meter wordt begrensd door de beekvallei van de Kleine Wijtsbeek aan de ene kant en die van de Broekebeek aan de andere kant. Vandaag wordt dit plateau doormidden gesneden door de Putberg en bevindt zich in het noordelijk deel het kasteel ‘Borchstadt’ en in het zuidelijk deel kasteel ‘De Bergen’.

IN HET SPOOR VAN DE ABDIJ

Vanaf de middeleeuwen speelde de abdij Affligem een belangrijke rol in de regio Asse. Het uitgestrekte Kolenwoud werd ontgonnen en maakte plaats voor een meer gevarieerd landschap met bossen, weilanden, akkers en hoogstamboomgaarden. De abdij ontgon ook zandsteengroeves voor de bouw van kerken, hoeves, water- en windmolens en verwierf een groot deel van de gronden. Ze groeide op die manier uit tot een van de machtigste abdijen van de Nederlanden. De sporen van dit rijke verleden zijn nog steeds zichtbaar in het landschap.

De Campomolen

De abdij bezat op het einde van de dertiende eeuw zestien watermolens, waaronder de watermolen van Asbeek of Campomolen (geschonken in 1130). Het was een graanwatermolen die werd aangedreven door de Asbeek. De waterkering en het sluiswerk bleven tot op heden bewaard. Begin 20ste eeuw werd de molen omgebouwd en uitgerust met een unieke Girardturbine, die door de huidige eigenaars gerestaureerd wordt. De watermolen, het bakhuis en een deel van de site zijn beschermd dorpsgezicht.

Het bakhuis

Het graan dat in de Campomolen werd gemalen kon in het bakhuisje meteen worden omgetoverd in overheerlijk brood. Het bakhuis van de Campomolen staat - zoals de meeste bakhuisjes - op een afstandje van de hoeve. Zo'n bakhuis deed in de lente en zomer vaak dienst als keuken en huiskamer.

© Lander Loeckx

© Tim Delmoitie

Landschap in beweging: bouwen om te bakken

Vlaanderen telt duizenden vergeten bakovens. Een bakoven restaureren en gebruiken is de ideale manier om mensen te verbinden ... met elkaar, met het ambacht, de natuur en de productie van hun eigen voedsel.

Bakovens zijn gebouwd met eenvoudige en natuurlijke materialen. Maar een goed werkende oven vraagt ook een goed ontwerp en goede uitvoering. In het boek 'bouwen om te bakken' van de provincie Vlaams-Brabant delen echte ovenbouwers en –gebruikers al hun kennis en ervaring. Het is een praktische handleiding voor het gebruik, de bouw of de restauratie van authentieke bakovens. Aan de hand van een gedetailleerd stappenplan kan iedereen aan de slag. Via leuke anekdotes en getuigenissen kom je ook alles te weten over de geschiedenis van de bakovens. Dit boek is een uitnodiging om samen de talloze mogelijkheden van een bakoven te herontdekken!

Meer info en bestellingen van het boek: www.vlaams-brabant.be/bakovens

© Tim Delmoitie

Vanaf de twaalfde tot het einde van de achttiende eeuw was Asse een belangrijk centrum voor de ontginning van de kalkzandsteen. Deze witte, zachte steen - die veel fossielen bevat - is dé natuursteen van de streek.

Steengroeves

In 1085 begon de abdij Affligem met de bouw van een nieuwe abdijkerk. Hiervoor werd gebruik gemaakt van 'gehouwen stenen' die door de abdij zelf werden ontgonnen in tientallen open groeves in de streek. Duizenden steenkappers waren er aan het werk. Mede door deze activiteiten werd de abdij Affligem rijk en machtig.

In Asse werden er op meer dan 50 plaatsen stenen gedolven, waaronder in de Putberg en de Heedstraat in Asbeek. De ontginningen hebben het landschap ingrijpend veranderd: er ontstonden diepe groeven, putten en bergen.

© Archeonet Vlaanderen

Ook heel wat kerken en gebouwen in de omgeving - zoals ook de gotische Sint-Martinuskerk van Asse - werden in de witte kalkzandsteen opgetrokken,

Putberg

In 1672 werden er nieuwe kalkzandsteenlagen ontdekt in Asbeek. Voor het opgraven van de stenen moest er eerst een dikke laag aarde worden weggehaald. Deze aarde bleef na het uitbaten van de steengroeven achter als een ophoping. Bij de ontginningen ontstonden dus niet alleen putten, maar ook bergen. De plek kreeg dan ook de naam Putberg. De schets die L. Galesloot in 1845 van Borchstadt maakte (zie p. 10) toont enkele heuvels - aangeduid met letter E - die duiden op de hopen grond die ontstonden bij de ontginning van de kalkzandsteengroeven.

Midden van de 18de eeuw kwam er een einde aan de ontginningen omdat de kalkzandsteengroeves uitgeput waren. Landbouw werd nagenoeg de enige productieve bedrijvigheid, vooral in functie van de bevoorrading van Brussel.

Hop

De teelt van hop vormde lange tijd een belangrijke landbouwactiviteit in onze streek. Geleidelijk ontwikkelden Asse en omstreken zich tot Brabants centrum van de hopteelt en kreeg de regio bekendheid als het 'hopkwartier'. Hof te Asbeek werd in 1375 geschonken aan de abdij. In dit pachthof werd lange tijd hop verbouwd. "In 1575 verkocht pachter Jan Moyezoen 7000 pond hoppe. Hij had een hoplochting van meer dan 2 ha op z'n 27 ha groot domein." Deze hoeve in de Heedstraat werd beschermd als monument.

Eenhoorn

De eerste gebouwen van deze hoeve stonden er al in de 17de eeuw. Later werden ze uitgebreid in functie van het bier brouwen. Een opmetingsplan uit 1905 vermeldt er nog een hopveld. Tijdens de Eerste Wereldoorlog namen Duitse soldaten de koperen brouwketels in beslag, wat het einde van de brouwerij betekende. Vandaag is hof ingericht als restaurant.

Landschap in beweging: Hop AAA+

In de schoot van het strategisch project 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos' en met de financiële steun van de provincie Vlaams Brabant, slaan openbare besturen, landbouwers, brouwerijen, erfgoedverenigingen en toeristische actoren de handen in elkaar om samen de hopteelt en de hopcultuur in de regio terug op de kaart te zetten. Ze laten het hoperfgoed beter tot haar recht komen en stimuleren de hopbeleving en het hoptoerisme.De hopcoöperatieve 'Orde van de Groene Bel' verzorgt de afzet van lokaal geteelde hop aan streekbrouwerijen en verzekert de landbouwers van een correcte verloning.

Meer info: www.erembaldkravaal.be

Tussen de heuvels van het Brabants plateau was er voldoende bescherming tegen de 'Hopduvel'. Hiermee worden de zomerse stormwinden bedoeld, die de hopstaken konden omverwerpen en zo de oogst verwoestten.

BRONNEN, BEKEN EN BOSSEN

Het uitgesproken reliëf in combinatie met de specifieke ondergrond waarbij zand- en kleilagen elkaar afwisselen heeft van Asbeek een bronrijk gebied gemaakt. De bronnen en kwelzones ontstaan op plaatsen waar regen- en grondwater op de ondoorlaatbare kleilaag stoten en hierdoor weer aan de oppervlakte komen.

Beken

Wanneer een bron op een helling is gelegen, baant het water zich een weg naar beneden en ontstaat er een beek. Op de heuvelrug van Asse ontspringen zo de Broekebeek en de Grote en Kleine Wijtsbeek. Vanaf de voet van de Putberg vloeien deze beken samen verder als de Asbeek, waaraan het gehucht zijn naam dankt. Vandaag heet deze beek 'Overnellebeek'. Ze stroomt verder richting Bellebeek en mondt uiteindelijk uit in de Dender.

De Heilsborre

Van alle bronnen is de Heilsborre veruit de meest gekende. Ze ontspringt nabij 'Hof de Lange Bomen', een voormalig pachthof van abdij Affligem. De bron zou volgens de legende genezing brengen aan mens en dier.

Bronbossen en beekbegeleidende bossen

In de buurt van een bron of kwelzone is de bodem te nat voor landbouw en blijven bossen overeind. Deze bronbossen herbergen - door de grote variatie aan standplaatseigenschappen en specifieke samenstelling van het kwelwater - een unieke fauna en flora. Ook langs de beken die uit deze bronnen ontspringen, is er een natte strook aanwezig waar dezelfde specifieke vegetatie - zoals goudveil - voorkomt. De beken vormen, samen met hun beekbegeleidende bossen, blauw-groene linten in het landschap. Het zijn belangrijke natuurverbindingen die fungeren als route waarlangs planten en dieren zich kunnen verplaatsen tussen ecologisch waardevolle gebieden.

Landschap in beweging: Koesterburen

De provincie Vlaams-Brabant wil met de campagne 'Je hebt meer buren dan je denkt' iedereen duidelijk maken hoe belangrijk biodiversiteit is. In Asse worden enkele bijzondere soorten in de kijker gezet. Het zijn soorten waar Asse trots op is en die onze bescherming verdienen. Het zijn onze 'Koesterburen'. Door maatregelen te nemen in de leefgebieden waar deze koesterburen voorkomen, beschermen we niet alleen deze soorten, maar meteen ook andere soorten die in datzelfde gebied leven.

Meer info: www.vlaamsbrabant.be/koesterburen

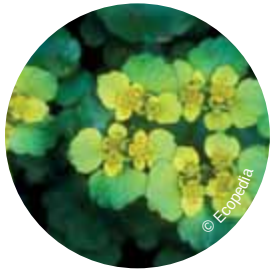

Goudveil - een van de soorten die kenmerkend is voor kwelzones - is een van de Koesterburen van Asse. In het voorjaar is dit goudgeel plantje op enkele plaatsen in Asbeek te bewonderen. De andere koesterburen van Asse zijn eikelmuis, argusvlinder, gierzwaluw, huiszwaluw, kwartel, ringslang, vuursalamander en papegaaizwammetje.

Tot de late middeleeuwen bleef Asbeek bijna volledig bebost. Vanaf dan ontgint abdij Affligem een groot deel van de bossen om zich te voorzien van bouwmateriaal, voedsel en brandstof. In de loop van de tijd werd er ook steeds meer bos ontgonnen om plaats te maken voor landbouw.

Kasteel De Bergen werd in 1910 gebouwd in opdracht van de Brusselse wisselagent Léon Vin. Het wordt omgeven door een park in landschappelijke stijl en door bos aan de rand van de Broekebeek. De tuin werd in de jaren negentig heraangelegd onder andere door de bekende Belgische landschapsarchitect Jacques Wirtz.

Parken van kasteeldomeinen en landgoederen

Op plaatsen waar landbouw onmogelijk was bleef bos gespaard. Ook in de parken van rijke kasteelheren - waar men het hout zelfs tijdens de oorlog niet nodig had als geriefhout of brandhout - bleven de bomen overeind. Deze parken van kasteeldomeinen en landhuizen vormen tot op vandaag waardevolle groene vlekken in het landschap. In Asbeek gaat het onder andere over de parken van kasteel De Bergen en het kasteel van de Putberg en over de tuin van het landhuis Borchstadt. Samen met de Putberg zijn deze domeinen goed voor meer dan twintig hectare groengebied.

De gemeente Asse, het Agentschap voor Natuur & Bos (ANB) en het Regionaal Landschap Brabantse Kouters werken samen aan de ontwikkeling van een recreatief groengebied waarin bestaande groenzones met elkaar worden verbonden via kleine landschapselementen zoals hagen, bloesemrijke houtkanten, poelen, boomgaarden,... .

Landschap in beweging: Toegankelijk Groen

De ‘groene vlekken’ in het landschap zijn van groot belang voor de biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Om een robuuste groenstructuur te ontwikkelen is het belangrijk om de groenpolen van Asse te bewaren én ze met elkaar te verbinden. Het doel is om zo een groene rand rond Asse te creëren waar het aangenaam is om te wonen, te wandelen en te fietsen. Deze groene rand zorgt er bovendien voor dat planten en dieren van het ene gebied naar het andere kunnen migreren. De Vlaamse overheid stelt hiervoor middelen ter beschikking.

KLEINE LAND-SCHAPS-ELEMENTEN (KLE'S)

Asbeek wordt gekenmerkt door een kleinschalig landschap met een mozaïek van bossen, akkers en weilanden. Vroeger was zo'n landschap ook rijkelijk voorzien van kleine landschapselementen zoals knotbomen, hoogstamboomgaarden, heggen, houtkanten en poelen. Door de intrede van de prikkeldraad en drinkbakken verloren KLE's hun functie en verdwenen ze meer en meer uit ons landschap. Dat is jammer want ze maken niet alleen onderdeel uit van onze geschiedenis, ze maken van het landschap ook een ge(s)laagd en gevarieerd geheel!

Landschap in beweging: landschapsloket

Door kleine landschapselementen aan te leggen wordt levend erfgoed in ere hersteld en de natuurwaarde van het landschap versterkt. Door hun verbindend karakter zijn KLE's belangrijk voor de biodiversiteit. Heggen en houtkanten beschermen landbouwpercelen tegen erosie.

Een mooi landschap realiseren lukt pas wanneer verschillende grondeigenaars (particulieren, landbouwers, overheden...) hun steentje bijdragen. Iedereen kan gratis advies en begeleiding krijgen (en in de meeste gevallen ook een stevige subsidie) voor de aanleg en het beheer van KLE's. Contacteer je Regionaal Landschap voor meer info (zie backcover). www.regionalelandschappen.be.

In de vallei van de Grote en Kleine Wijtsbeek zijn de perceelsvormen en het bodemgebruik de twee laatste eeuwen weinig veranderd. Aan de randen van de percelen zijn vaak nog mooie **knotbomenrijen** terug te vinden.

Hagen, heggen en houtkanten vormen 'groene straten' waarlangs heel wat dieren zich doorheen het landschap verplaatsen. Door hun gemengde samenstelling met streekeigen soorten zijn ze voor heel wat insecten een welgekomen voedselbron. In Asbeek vinden we ze nog vaak nog terug als afboording van hoogstamboomgaarden.

De **poel** op het einde van de Rampelberg in de Broekebeekvallei biedt een voortplantingsplaats aan o.a. kikkers, salamanders, libellen,... . Net als grachten en drassig weiland houden poelen het regenwater op en gaan zo verdroging van de ondergrond tegen.

Deze mooie **hoogstamboomgaard** - met een grote landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarde - is zichtbaar vanop de trage weg tussen de Notstraat en de Assestraat.

HET AGRARISCH LANDSCHAP

Landschap in beweging: beheerovereen-komsten

Landbouwers kunnen - op vrijwillige basis - een beheerovereenkomst afsluiten met de Vlaam-se Landmaatschappij. Hierin engageren ze zich om extra inspanningen te leveren voor het milieu, de natuur en de bio-diversiteit. In ruil krijgt de landbouwer jaar-lijks een financiële vergoeding. Er zijn verschillende soorten beheerovereenkomsten: voor perceelsranden, erosiebestrijding, kleine landschapselementen,.... De looptijd van een overeenkomst bedraagt vijf jaar.

Meer info: www.vlm.be/nl/themas/beheerover-eenkomsten

Een erosie-dam vangt bij hevige regenval wegspoelende aarde op.

De kouters - zoals de Geertskouter in Asbeek - ont-stonden op de hoger gelegen, meest vrucht-bare gronden.

De kouters

Het woord 'kouter' is afgeleid van het latijnse woord *cultura* wat 'bewerkt land' betekent. Een kouter is een grote, open akker waar-op landbouwgewassen worden verbouwd. De gemeente Asse maakt door zijn talrijke koutergebieden deel uit van de Brabantse Kouters.

Door hun glooiend karakter en grootschalige akkerbewerking zijn kouters gevoelig voor erosie. Voor de landbouwer is het dan ook belangrijk om zijn vruchtbare grond op het perceel te houden. Hier-voor kan hij een aantal erosiebeperkende maatregelen nemen zoals ploegen met de hoogtelijnen mee, het toepassen van niet kerende grondbewerkingen, het aanbrengen van houtkanten op de perceels-randen of het plaatsen van een erosiedam.

Molen van Terheide

Op de akkers van de Brabantse Kouters werden granen verbouwd. De verschillende graanmolens in dit landschap zijn dan ook niet verwonderlijk. Ook de molen van Terheide maalde graan. Al in 1410 was een sprake van een molen op deze plaats, die toen eigendom was van de Abdij Affligem. In 1786 werd er - op deze hooggelegen plaats in het landschap - een stenen graanwindmolen opgericht waarvan de kap in 1922 definitief verwijderd werd. De molen werd toen gemechaniseerd en er werd niet langer gebruik gemaakt van windenergie.

Landschap in beweging: (H)EERLIJK LOKAAL

Verse, smaakvolle en gezonde producten: de boeren zetten er zich elke dag voor in. Producten die rechtstreeks bij de boeren uit je streek zijn aangekocht, hebben een grote meerwaarde: ze zijn super vers en super lekker, de boer krijgt er een eerlijke prijs voor en het milieu wordt minder belast.

Het strategisch project 'Landschap van Erembald tot Kravaalbos' zet lokale landbouwers weer op de kaart. In de brochure (H)EERLIJK LOKAAL lees je waar je in je buurt terecht kan voor kakelverse eieren, melk, groenten, fruit en andere producten. Spring dus op je fiets en trakteer jezelf op al het lekkers dat je streek te bieden heeft!

Meer info: www.heerlijklokaal.be

Vanaf de molen van Terheide heb je een adembenemend zicht over Asbeek.

MOOIE REGIO, MOOIE SAMENWERKING

Het Landschap van Erembald tot Kravaalbos is een 10.200 hectare groot gebied op de grens tussen de provincies Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen, op het grondgebied van de gemeenten Asse, Affligem en Opwijk en de stad Aalst. Hier werken openbare besturen samen met lokale verenigingen, landbouwers en bewoners om de typische kenmerken van de streek te versterken.

Meer info
www.erembaldkravaal.be

Evelyne Fiers - Coördinator strategisch project
'Landschap van Erembald tot Kravaalbos'
evelyne@rlsd.be - 052 33 89 16

SAMEN ZORGEN VOOR NATUUR EN LANDSCHAP

Je kan gratis advies en begeleiding krijgen voor allerlei ingrepen in het landschap (aanleg poelen, boomgaarden, heggen, houtkanten, bosranden,...).

Wil je graag weten wat bij jou mogelijk is? Neem dan contact op met het Regionaal Landschap dat in uw gemeente actief is.

- Asse, Opwijk en regio Brabantse Kouters:
  www.brabantsekouters.be of 02 253 43 04
- Affligem en regio Pajottenland-Zennevallei:
  www.pajot-zenne.be of 02 452 60 45
- Aalst en regio Schelde-Durme: www.rlsd.be of 052 33 89 11

Boseigenaars kunnen contact opnemen met

- Steunpunt Bos Vlaams Brabant:
  www.vlaamsbrabant.be/steunpuntbos of 0471 66 21 81
- Bosgroep Midden Oost-Vlaanderen:
  www.bosgroepen.be of 09 267 78 60

Colofon

Informatie
Dirk Lembrechts,
Evelyne Fiers,
Frans Roggeman,
Jaak Ockeley,
Kristine Magerman,
Lien Van Langenhove,
Ragna Van Den Berg,
Thierry de Clippele,
Wim Solie.

Eindredactie
Evelyne Fiers,
Frans Roggeman,
Lien Van Langenhove,
Mieke Ringoot,
Wim Solie.

Kaart
Provincie Vlaams-Brabant

Ontwerp
Toast Confituur

Coverbeelden
©Tim Delmoitie

Druk
V.U.: Stijn Van Belleghem,
Regionaal Landschap Schelde Durme,
Markt 1, 9230 Wetteren

Depotnummer
D/2018/12835/6

DEPARTEMENT OMGEVING
VLAAMS-BRABANT
Provincie Oost-Vlaanderen
Stad Aalst
opwijk bruist
asse
GEMEENTE AFFLIGEM
REGIONAAL LANDSCHAP SCHELDE - DURME
regionaal landschap Pajottenland & Zennevallei
BRABANTSE KOUTERS REGIONAAL LANDSCHAP
AGENTSCHAP NATUUR & BOS